

บรรณาธิการแถลง

วารสารฯ ฉบับนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ “ภาษาและวัฒนธรรม” กองบรรณาธิการได้รับบทความภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่ ทั้งข้อเสนอที่น่าสนใจในการสอนภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำในวัฒนธรรมต่างๆ ตลอดจนการแปลวรรณกรรมภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย อย่างไรก็ตาม บทความของแต่ละภาษามีแบบแผนการอ้างอิงที่แตกต่างกัน วารสารฯ จึงยึดถือแบบแผนของแต่ละภาษาเป็นสำคัญ

อภิศักดิ์ ภูพิพัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขียนบทความเรื่อง “‘Dareness’ in English Language Teaching” โดยเสนอให้ผู้ต้องการเป็นครูสอนภาษาอังกฤษที่ดี “กล้า” ที่จะแตกต่าง “กล้า” ที่จะเปลี่ยนแปลง และ “กล้า” ที่จะใช้นวัตกรรมใหม่ๆ มาดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ดังนั้น ผู้เขียนจึงใช้ตัวอักษรและรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลายเป็นตัวอย่างของสื่อการสอนภาษาอังกฤษที่มีความคิดริเริ่มที่น่าสนใจ

ระหว่างที่ตรวจเขียนนักศึกษาโครงการแลกเปลี่ยนในประเทศจีน ณิชฎาภรณ์ เศรษฐราช หัวหน้าภาควิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้สำรวจการใช้สรรพนามเรียกขานภาษาจีนของนักศึกษาไทยในประเทศจีน แล้วเขียนบทความภาษาจีนเรื่อง 北京语言大学的泰国学生面称称谓语使用情况调查与分析 ที่สรุปความเป็นภาษาไทยได้ว่า “การวิเคราะห์การใช้คำสรรพนามเรียกขานภาษาจีนของนักศึกษาไทยในประเทศจีน” เพื่อชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาไทยได้แสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้เห็นอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งใด เช่น การแสดงความอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ โดยเลือกใช้คำสรรพนามเรียกขานที่เหมาะสมกับเพศ วัย และฐานะที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ในลักษณะเดียวกับการใช้คำสรรพนามในภาษาไทย

สำหรับรายงานผลการวิจัยในวารสารฯ ฉบับนี้ เป็นเรื่องของการใช้ภาษาในวัฒนธรรมที่ต่างกัน 3 เรื่อง

วรวรรณ เฟื่องขจรศักดิ์ นักศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เสนอบทความเรื่อง “การใช้ถ้อยคำแสดงความถึงเลของผู้หญิงและ

ผู้ชายในบริบทการวิพากษ์วิจารณ์” โดยเลือกกรณีศึกษาจากวัฒนธรรมของญี่ปุ่น ซึ่งทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างกันอย่างชัดเจน อันเนื่องมาจากเพศสภาพ

บุษรา เพ็ญสวัสดิ์ นักศึกษาด้านวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะศิลปศาสตร์ ได้ศึกษาลักษณะและโครงสร้างภาษาไทยจากชื่อละครสั้นในรายการโทรทัศน์ เพื่อจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลเรื่อง “ข้อความที่ใช่เป็นชื่อเรื่องของละครสั้นในรายการคดีเด็ดที่เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7” โดยมี *สรใน รอดคดี* เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จนกระทั่งได้ข้อสรุปว่า การตั้งชื่อละครสั้นในรายการโทรทัศน์ดังกล่าวนี้ ไม่มีรูปแบบโครงสร้างทางภาษาที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับ “สาร” ที่ต้องการสื่อให้ผู้ชมละครสั้นแต่ละเรื่องได้รับทราบ

ฉวีปัญญ เพื่อระย้า เป็นนักศึกษาด้านวิชาภาษาอังกฤษที่สนใจการปรับบทแปลวรรณกรรมเป็นภาษาไทย จึงเสนอ “การวิเคราะห์การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลวรรณกรรมเรื่อง ‘คนตัวจิ๋ว’” ให้ ดร. นครเทพ ทิพย์สุภราชภูรี พิจารณาเป็นรายงานการศึกษาส่วนบุคคล โดยใช้หลักเกณฑ์ของ ศัญฉวี สายบัว เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ และพบว่า ‘สุทธิโสภา’ ใช้วิธีการหลายอย่างเพื่อแปลหนังสือเล่มนี้ให้มีอรรถรสใกล้เคียงกับต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด

บทความสุดท้ายในฉบับนี้ *ชนิษฐ์ ผ่องสวัสดิ์* ได้แนะนำหนังสือเรื่อง *ขุนช้าง-ขุนแผน ฉบับมองคนละมุม* ของ ‘หนอนสุรา’ ที่เขียนเป็นร้อยแก้วเพื่อให้ผู้อ่านรุ่นใหม่ได้ทราบความเป็นมาและเนื้อหาโดยย่อของ *เสภาเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน* ที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความคิดความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทยในเขตที่ราบภาคกลางได้อย่างชัดเจน ผ่านเรื่องราวในชีวิตของขุนช้าง ขุนแผน (พลายแก้ว) และวันทอง (พิมพิลาไลย) ผู้แนะนำหนังสือเล่มนี้คงทราบว่า เขาชนจำนวนหนึ่งได้แสดงความเห็นต่อต้าน *เสภาเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน* อย่างรุนแรง ในเว็บไซต์พันทิป เพราะไม่ทราบว่า นี่คือนวนคดีสะท้อนวิถีชีวิตสามัญชนเพียงเรื่องเดียวของไทย ทั้งยังไม่รู้จักแยกแยะความแตกต่างระหว่างบริบททางประวัติศาสตร์ในนวนคดี กับที่ปรากฏในปัจจุบัน จึงไม่เห็นคุณค่าของนวนคดีเรื่องนี้ หากได้อ่านผลงานของ ‘หนอนสุรา’ ก็น่าจะเข้าใจได้ดีขึ้น

เนื้อหาหลักของวารสารฯ ฉบับที่ 20 (มกราคม-มิถุนายน 2559) เป็นเรื่องในแนว “ปรัชญาและประวัติศาสตร์” ส่วนฉบับต่อๆ ไปนั้น กองบรรณาธิการมิได้กำหนดเนื้อหาหลัก หากแต่จะพิจารณาบทความที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษาด้านภาษา วัฒนธรรม ปรัชญา และ ประวัติศาสตร์เป็นสำคัญ จึงขอเรียนเชิญให้ผู้สนใจส่งบทความตามแนวเรื่องดังกล่าวมายังกอง บรรณาธิการ เพื่อจะได้พิจารณาต่อไป

กัญจิกา ศรีอุดม

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

◆ บทความทั่วไป

“Dareness” in English Language Teaching

Apisak Pupipat

北京语言大学的泰国学生面称称谓语使用情况调查与分析

庄秀玉

สรุปความ “การวิเคราะห์การใช้คำสรรพนามเรียกขานภาษาจีนของนักศึกษาไทย
ในประเทศจีน”

ฉัฐฉาภรณ์ เศรษฐราช

◆ รายงานผลการวิจัย

การใช้ถ้อยคำแสดงความถึงเลขของผู้หญิงและผู้ชายในบริบทการวิพากษ์วิจารณ์
วรรณกรรม เพื่อองขรศักดิ์

ข้อความที่ใช้เป็นชื่อเรื่องของละครสั้นในรายการคดีเด็ด

ที่เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

บุษรา เพ็ญสวัสดิ์ และ สรใน รอดนิศย์

การวิเคราะห์การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลวรรณกรรมเรื่อง “คนตัวจิ๋ว”

ฉัฐปัญ เพื่อองระย้า และ นครเทพ ทิพย์สุภราชภูรี

◆ บทความแนะนำหนังสือ

แนะนำหนังสือ “ขุนช้าง ขุนแผน ฉบับมองคนละมุม”

ชนินทร์ ผ่องสวัสดิ์